

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مهدی علیزایی، ۱۳۹۵

بررسی احکام فقهی تجسس در مدهاب خمس

از دیدگاه اسلام مسلمانان دارای عزت، شان و حرمت می‌باشند و کسی حق هتک آن را ندارد و اصل اولیه اجتماعی اسلام احترام به دیگران و عدم تجاوز و عدم تجسس از آن‌ها و در نهایت حرمت انکشاف آنچه افراد، خدا و رسول (ص) از محصول آن‌ها خشنود نمی‌گردند، می‌باشد. یکی از دلایل عقلی عدم جواز و غیراخلاقی بودن تجسس این است که هیچ انسانی بر انسان دیگر ولایت و سلطه ندارد. دلیل عقلی دیگری که تجسس در امور شخصی انسان‌ها را نفی می‌کند حفظ احترام، کرامت و شرافت انسانی است، دلیل عقلی دیگر احترام به حریم خصوصی اشخاص است. در کنار این‌ها می‌توان به دلایل معتبرتری از آیات و روایات اشاره کرد.

با وجود حرمت تجسس در مواردی نیز نیاز به تجسس و کنجکاوی احساس می‌شود که برای سلامت خانواده و جامعه و نظام بسیار ضروری می‌نماید و عدم تجسس و حسن ظن باعث بروز صدمات جبران ناپذیری به افراد، خانواده و از همه مهمتر جامعه و نظام و حکومت می‌شود. بی‌شک اگر مدیران جامعه بخواهند در برابر هر پیش‌آمدی با حسن ظن برخورد کنند بزودی گرفتار عواقب دردناک توطئه‌های منافقان داخلی و دشمنان خارجی خواهند شد، زیرا نقشه‌های آنان بسیار مرموز، و افراد آنها کاملاً ظواهر را حفظ می‌کنند و جز با تفتیش و تجسس دقیق امکان آگاهی بر آن توطئه‌ها و خنثی کردن آن‌ها وجود ندارد. در چنین مواردی باید حسن ظن را کنار گذاشت و با سوءظن به هر پدیده‌ای نگریت و برای حفظ اهداف بزرگتر و والاتر یعنی مصالح امت اسلامی به تجسس پرداخت و در واقع فلسفه تشکیل دستگاه‌های اطلاعاتی و ضد اطلاعاتی دشمن (ضد جاسوسان بیگانه) همین است و در نتیجه در کنار نهی و حرمت شدید تجسس در مواردی نیز نیاز به تجسس یک امر واجب و ضروری می‌باشد که وجوب آن بر نهی، برتری و رجحان دارد.

کلیدواژه‌ها: تجسس، تحسس، جاسوس، حریم خصوصی، احکام تجسس، جواز تجسس، صفات جاسوس

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۲۱۰۰۱

تاریخ دفاع: ۱۳۹۵/۰۷/۰۴

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محمد صادق علمی سولا

M.A. Thesis:

To study religious judgments search in pentad

illuminateds

Abstract

According to Islam, Muslims are honorable, dignified and respectable and no one can disrespect them. The basic social principles of Islam are respect for others, non-aggression and non-surveillance and avoidance of investigation into what makes people, God and the Holy Prophet (PBUH) distressed.

One of the rational reasons for enquiry being impermissible and unethical is that no one has superiority and domination over others. The other rational reason that negates snooping in people's personal affairs is maintaining human respect, dignity and decency. Another reason is to buy respect for individuals' privacy. Besides this, it can be validated through reasons cited in verses and traditions.

Despite the sanctity of spying, in some cases there is a need for investigating and curiosity, which is necessary for the health of families, and communities. Avoidance of investigation and Optimism cause irreparable damage to family members and most importantly to the society and the regime.

Undoubtedly if community managers deal with every happening with the optimism, soon they will be caught in the painful consequences of internal hypocrites and external enemies, since their plots are very cryptic and their agents are very competent in hiding their identity and appearances. And without careful inspection and surveillance, realizing and thwarting their conspiracies is impossible.

In such cases optimism should be avoided and every phenomenon should be assessed with suspicions. To protect the interests of the Islamic community, spying and investigation should be considered important. In fact, the philosophy behind the enemy's intelligence and counter-intelligence organization (foreign intelligence) is the same.